

**FYLKESMANNEN I ROGALAND
UTDANNINGSAVDELINGEN**

**TILSYN
MED
SANDNES KOMMUNE**

TIDSPUNKT: 29. november 2006 **VÅR REF:** 2006/9819

**KOMMUNENS
ADRESSE:** Sandnes kommune, Hoveveien 9, 4300 Sandnes

KOMMUNENR: 1102

TILSYNSGRUPPE: Morten Solvik, Ole Morten Svendsen og Margot Bergesen

**KONTAKTPERSON
I KOMMUNEN:** Rådgiver Per Inge Wathne

Hjemmel for tilsynet:

Opplæringslova § 14-1, 2.ledd, og delegert myndighet fra Utdanningsdirektoratet.

Tema for tilsynet:

Opplæringslova kap.9a som gjelder elevenes skolemiljø.

Sammedrag av resultat:

Avvik:

- 1 Kommunen tar ikke tilstrekkelig hensyn til elevenes rett til et godt fysisk miljø som fremmer elevenes helse.
- 2 Kommunen har ikke et forsvarlig system for å følge opp de vurderinger som er gjort av om kravene i opplæringslova kap 9a og tilhørende forskrift, blir oppfylt.

Merknad:

- 1 Ansvarsforholdene knyttet til det fysiske skolemiljøet er ikke tilstrekkelig avklart i kommunen.

Godkjent 14.12.2006

Morten Solvik
tilsynsleder

Ole Morten Svendsen
ass. utdanningsdirektør

Margot Bergesen
rådgiver

Innhold

1. Innledning
2. Dokumentunderlag
3. Avvik
4. Merknader
5. Gjennomføring
6. Tidsfrist

Vedlegg:

- Vedlegg 1: Dokumentunderlag for Fylkesmannen sitt tilsyn
Vedlegg 2: Deltakere ved Fylkesmannen sitt tilsyn

1. Innledning

Formålet med tilsynet var å vurdere om Sandnes kommune oppfyller kravene i opplæringslova kap. 9a. Bakgrunnen for tilsynet i Sandnes kommune var en klagesak som gjaldt Øygard skole. Vårt tilsyn tok derfor utgangspunkt i Øygard skoles skolemiljø, men omfattet også tilsyn med kommunens system for oppfølging av lovens krav på dette området.

Tilsynet ble gjennomført ved gransking av dokument, ved intervju av sentralt plasserte personer i organisasjonen, omvisning på Øygard skole og ved verifikasjon av om rutiner, prosedyrer og instruksjoner blir fulgt opp i praksis. Tilsynet fokuserer på kommunens oppfylging av krav på områdene nevnt ovenfor og rapporten viser avvik og merknader som ble avdekt under tilsynet.

- **AVVIK** blir definert som brudd på gjeldende lover og forskrifter
- **MERKNAD** gjelder forhold som ikke blir omfattet av definisjonen for avvik, men som Fylkesmannen mener det er nødvendig å påpeke slik at kommunen kan bedre forholda.

Rapporten gir derfor ingen fullstendig tilstandsvurdering av kommunens skolevirksomhet.

2. Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for tilsynet var:

- Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova)
- Forskrift til opplæringslova
- Korrespondanse mellom kommunen og Fylkesmannen
- Dokumentasjon fra kommunen (vedlegg 1)

3. Avvik

Avvik 1:

Kommunen tar ikke tilstrekkelig hensyn til elevenes rett til et godt fysisk miljø som fremmer elevenes helse

Avvik fra

Opplæringslova § 9a-1, jf. § 9a-2

Lovkrav

Det følger av oppl. § 9a-1 at elevene har rett til et godt fysisk miljø som skal fremme elevenes helse. I lovens forarbeider er det sagt at det avgjørende er hvilken virkning skolemiljøet har på helsa til elevene. Skolemiljøet skal ikke forårsake eller forsterke helseplager. Det går også fram av forarbeidene at bestemmelsen gjelder uavhengig av skolens økonomiske stilling. Om skolemiljøet har tilfredsstillende virkning på helsen, trivselen og læringen til elevene, må avgjøres etter en konkret vurdering. Dette må gjøres ved å observere virkningene på elevene og ved å måle selve miljøet. Kommunen må kunne dokumentere at miljøet har tilfredsstillende virkning for elevenes helse, trivsel og læring.

Avviket er basert på følgende observasjoner

Det drives fortsatt undervisning på Øygaard selv om skolen mistet sin godkjenning etter forskrift om miljørettet helsevern i 2003. Det er ikke dokumentert at de lokalene som brukes har tilfredsstillende virkning på elevenes helse, trivsel og læring. Eksempelvis ble det, i forbindelse med befaringen på Øygaard, påvist problemer med støvavsug i forbindelse med tresløyd.

Avvik 2:

Kommunen har ikke et forsvarlig system for å følge opp de vurderinger som er gjort av om kravene i opplæringslova kap 9a og tilhørende forskrift, blir oppfylt

Avvik fra

Opplæringslova § 13-10, annet ledd annet pkt, jf første ledd

Lovkrav

Kommunen har ansvar for at kravene i opplæringslova og forskrifter blir oppfylt, herunder å stille til rådighet de ressursene som er nødvendige for å oppfylle kravene. Kommunen skal også ha et forsvarlig system for å vurdere om kravene i opplæringslova blir oppfylt og et system for å følge opp resultatene fra disse vurderingene. I følge lovens forarbeider er et forsvarlig system et system som er egnet til å avdekke eventuelle forhold som er i strid med lov og forskrift, og som sikrer at det blir satt i verk adekvate tiltak der det er nødvendig.

Avviket er basert på følgende observasjoner

Det er ikke dokumentert at kommunen har et forsvarlig system for å følge opp vurderingene av om lovens krav blir oppfylt. Det går fram av dokumentasjonen at kommunen ikke har rettet opp mangler ved det fysiske skolemiljøet selv om problemene i lang tid har vært kjent for kommunen. Det kom også fram i intervjuene at kommunen ikke har et forsvarlig system for oppfølging på dette området

4. Merknader

Merknad:

Ansvarsforholdene knyttet til det fysiske skolemiljøet er ikke tilstrekkelig avklart i kommunen.

Kommentar til merknaden

Det er uklart om kommunaldirektør har et overordnet og helhetlig ansvar for det fysiske skolemiljøet, jf. opplæringslova kap 9a, eller om dette er delt mellom flere kommunale etater. Det er ikke framlagt delegasjonsreglement som avklarer ansvarsforholdene. Uklarhet i ansvarsforholdene kan føre til at forhold ikke blir rettet og at en situasjon kan utvikle seg til avvik.

5. Gjennomføring

Tilsynet er gjennomført på følgende måte:

Varsel ble sendt ut:	22.09.06
Formøte ble holdt:	28.11.06
Intervjuene og omvisning ble gjennomført:	29.11.06
Sluttmøte ble holdt:	08.12.06

I vedlegg 2 er det gitt en oversikt over deltakerne på tilsynet.

6. Oppfølging

Fylkesmannen ber om tilbakemelding fra kommunen om hvordan en vil følge opp avvikene og merknaden i rapporten. Det bes om at tilbakemeldingen er Fylkesmannen i hende innen 15. februar 2007.

Vedlegg 1: Dokumentunderlag for Fylkesmannes tilsyn

Materiale tilsendt fra Sandnes kommune på forhånd av tilsynet:

nr	Tittel	Innhold	Merknad
1	I Sandnes vil vi ha godt innemiljø	Informasjon	Brosjyre
2	Langsiktig hovedgrep om skolekapasitet mot 2020 og skoleutbyggingen mot 2009		Innstilling til Bystyret 27.09.2005
3	Rutiner for kommunale bygg i Sandnes kommune		Innhold i standardperm pr. 1.1.06
4	Sammen om læring		Altona skole- og ressurscenter
5	Barn og unges bystyre	Program 16.11.06	Info
6	Velkommen til idedag....	Brev til elevrådene	Om retten til å høres
7	Intern kontrakt 2006 Øygaard	Kontrakt mellom	

		resultatenhet og kommune	
8	Plan for godt arbeidsmiljø Øygaard		
9	BVP Øygaard for 2005 – 2006		
10	Regler for Øygaard	Ordensreglement	
11	Brev av 07.11.06	Vedr. FMs tilsyn	
12	Kronologisk oversikt over saksbehandlingen etter.....		
13	Plan for godt arbeidsmiljø Øygaard		
14	Elevmedvirkning		20.01.04
15	Referat fra møte i team 8 A/B		
16	Rutiner for behandling av klager fra elever og foreldre etter § 9a i oppl.	Rutiner for saksbehandling	01.11.06
17	Møteprotokoll SU		31.08.06
18	Kortfattet oversikt for pågående og planlagte arbeider ved Øygaard u.skole	E-post fra PI Wathne	23.11.06
19	Kostnadsoverslag 1 for Øygaard ungdomsskole – inneklimateiltak i K-fløy	Saksutredning for formannskapet	07.03.2006
20	Oppdatert versjon av dok. 12		
21	Plan for avtalt renhold		

Vedlegg 2: Oversikt over personene fra kommunen som var direkte involverte i tilsynet

Navn	Funksjon	Formøte	Intervju	Sluttmøte
Kari Bente Daae	Kommunalsjef Oppvekst	x	x	x
Per Inge Wathne	Rådgiver	x		
Torbjørn Krogedal	Rektor Øygaard skole	x	x	x
Jone Herigstad	Lærer v/Øygård skole	x	x	x
Yngve Hereide	Elev v/Øygaard skole	x	x	x
Ola Bjåland	Fau repr.v/Øygaard skole	x	x	x

Fra Fylkesmannen deltok seniorrådgiver Morten Solvik, assisterende utdanningsdirektør Ole Morten Svendsen og rådgiver Margot Bergesen med førstnevnte som tilsynsleder.